

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 15 grudnia 2021 roku

W dniu 5 października 2020 roku do tutejszego Wydziału Sądu Rejonowego w Legionowie wpłynęło pismo Zespołu ds. Nietletnich i Patologii Komendy Powiatowej Policji w L. dotyczące podejrzenia niewłaściwej sytuacji opiekuńczo – wychowawczej małoletnich C. M. urodzonego dnia (...) i A. M. urodzonej dnia (...).

Postanowieniem z dnia 2 grudnia 2020 roku Sąd Rejonowy wszczął postępowanie z urzędu o ograniczenie władzy rodzicielskiej E. K. i C. M. nad małoletnimi. (k. 28)

Następnie w dniu 18 lutego 2021 roku do tutejszego Wydziału wpłynął wniosek T. M., reprezentowanego przez zawodowego pełnomocnika, o ustalenie miejsca pobytu małoletnich A. M. i C. M. w każdorazowym miejscu zamieszkania ojca małoletnich T. M.. We wniosku tym zamieszczony został wniosek o zabezpieczenie o tej samej treści. Sprawa zarejestrowana została po sygnaturę akt III Nsm 115/21 i postanowieniem z dnia 30 marca 2021 roku połączona do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygnaturze akt III Nsm 738/20. W uzasadnieniu wniosku o zabezpieczenie T. M. podał, że wnioskodawczyni i uczestnik nie zamieszkują razem, dzieci pozostają pod jego opieką w domu, w którym zawsze zamieszkiwały i mają doskonałe warunki egzystencjalne i rozwoju. Wnioskodawca zadbał o zapewnienie dzieciom właściwych warunków do życia i rozwoju. W przypadku opuszczenia domu przez uczestniczkę i pozostawienia dzieci pod jej opieką zostaną pozbawione miejsca do życia, ponieważ uczestniczka nie dysponuje żadnym tytułem prawnym do jakiegokolwiek lokalu.

W sprawie tej w dniu 30 marca 2021 roku wpłynęła odpowiedź na wniosek, w której E. K., reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, wniosła o ustalenie miejsca zamieszkania małoletnich A. M. oraz C. M. w każdorazowym miejscu zamieszkania matki E. K. oraz o zabezpieczenie wniosku poprzez ustalenie, że do czasu prawomocnego zakończenia postępowania miejscem zamieszkania małoletniej A. M. i C. M. będzie każdorazowe miejsce zamieszkania ich matki E. K.. W uzasadnieniu wniosku o zabezpieczenie wskazała, iż dotychczas matka była pierwszoplanowym opiekunem dzieci. Pozostawała na urlopie macierzyńskim, wychowawczym, a w ostatnim czasie na urlopie bezpłatnym. W tym czasie T. M. pracował zawodowo i swój czas poświęcał dzieciom głównie w weekendy. Dzieci związane są emocjonalnie z matką i oczekują w pierwszej kolejności od niej zaspokojenia ich potrzeb, a nadto są związane emocjonalnie ze swoim bratem przyrodnym F.. Najwięcej czasu dzieci spędziły z matką i to ona zna ich wszelkie potrzeby i wie jak je zaspokoić. Matka dobrze wykonuje wszelkie czynności opiekuńcze. Dzieci będą w lepszej kondycji emocjonalnej jeżeli na stałe będą przy matce i bracie F., a ojca będą widywać. Uczestniczka jest w stanie zaspokoić ich potrzeby mieszkaniowe, a aktualnie wynajmuje dwupokojowe mieszkanie w J.. Matka jest w stanie zaopiekować się nimi pomimo podjęcia pracy zawodowej. Uczestnik ma w sobie agresję, odseparował dzieci od matki. (k. 197 i nast. akt sprawy o sygnaturze akt III Nsm 115/21)

Z kolei w dniu 12 marca 2021 roku E. K. złożyła wniosek o zbadanie sytuacji opiekuńczo – wychowawczej małoletnich A. M. i C. M. oraz o ustalenie ich miejsca zamieszkania w każdorazowym miejscu zamieszkania ich matki E. K.. Sprawa ta została zarejestrowana pod sygnaturą akt III Nsm 189/21 i postanowieniem z dnia 13 maja 2021 roku połączona do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygnaturze akt III Nsm 738/20.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Legionowie w dniu 7 czerwca 2021 roku poinformował pisemnie tutejszy Wydział Sądu Rejonowego w Legionowie, iż prowadził śledztwo w sprawie o czyn z art. 200 § 1 k.k. i innych, które zakończyło się w dniu 28 maja 2021 roku postanowieniem o umorzeniu śledztwa. W ocenie Prokuratora ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że władza rodzicielska nad małoletnimi C. M. oraz A. M. może być wykonywana niewłaściwie. Postanowieniem z dnia 8 czerwca 2021 roku tutejszy Sąd Rejonowy wszczął postępowanie o wydanie zarządzeń w trybie art. 109 k.r.o., a także w tym samym dniu wydał postanowienie, w którym połączył ją do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygnaturze akt III Nsm 738/20. Sprawa zarejestrowana została pod sygnaturą akt III Nsm 375/21.

Jako że matka małoletnich E. K. nie miała kontaktów z małoletnimi dziećmi i nie złożyła skutecznego wniosku o ich ustalenie, Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 23 września 2021 roku wszczął z urzędu postępowanie w udziale T. M. i E. K. o ustalenie kontaktów z małoletnimi. Sprawa ta została zarejestrowana pod sygnaturą akt III Nsm 670/21, a następnie postanowieniem z dnia 23 września 2021 roku połączona do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygnaturze akt III Nsm 738/20.

Na rozprawie w dniu 21 września 2021 roku pełnomocnik E. K. popierał jej wniosek o zabezpieczenie miejsca zamieszkania małoletnich w każdorazowym miejscu zamieszkania matki, (k. 500 – verte), zaś pełnomocnicy T. M. popierali wniosek o zabezpieczenie miejsca pobytu małoletnich w miejscu zamieszkania ojca. (k. 500 – verte) Następnie na rozprawie w dniu 15 grudnia 2021 roku ich stanowiska pozostały niezienne.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Wniosek T. M. o udzielenie zabezpieczenia miejsca zamieszkania małoletnich A. M. i C. M. z dnia 18 lutego 2021 roku zasługuje na uwzględnienie, zaś wniosek E. K. z dnia 30 marca 2021 roku o zabezpieczenie w tym samym zakresie nie może się ostać.

Zgodnie z treścią art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Podstawami zabezpieczenia są zatem, po pierwsze istnienie roszczenia podlegającego zabezpieczeniu, po drugie interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Bezspornym w rozpoznawanej sprawie jest fakt, iż uczestnik T. M. jest ojcem małoletnich C. M. urodzonego dnia (...) w W. i A. M. urodzonej dnia (...) w W., zaś ich matką jest uczestniczka E. K.. (k 40, 41 akt – odpisy zupełne aktów urodzenia małoletnich).

W odniesieniu do drugiej z przesłanek, wniosek o zabezpieczenie jest zasadny, albowiem T. M. uprawdopodobnił, że dobro dzieci zostanie zagrożone w wypadku nieudzielenia zabezpieczenia poprzez ustalenie na czas trwania postępowania, że małoletni będą zamieszkiwać w każdorazowym miejscu zamieszkania ojca. Rodzice małoletnich pozostają w trwającym kilka lat konflikcie. Ich nieformalny związek trwał kilkanaście lat. W tym czasie zamieszkiwali wspólnie z synem E. F. pochodzącym z jej rozwiązanego przez rozwód małżeństwa początkowo w W., a następnie w domu wybudowanym w L.. Z ich związku urodzili się małoletni A. M. i C. M..

Do 2018 roku stosunki pomiędzy rodzicami małoletnich układały się dobrze. Zamieszkiwali w nowo wybudowanym domu. T. M. pracował zawodowo – utrzymywał rodzinę, zaś E. K. zajmowała się dziećmi i domem. Przebywała na urloпах: macierzyńskim, a następnie wychowawczym, pozostawała zależna finansowo od partnera. Od kilku lat w rodzinie dochodziło do nieporozumień, uczestniczka zaczęła uczęszczać na terapię dla ofiar przemocy. Przez okres od kilku do kilkunastu dni uczestnicy nie rozmawiali ze sobą, porozumiewali się przez dzieci. W ich obecności dochodziło do sprzeczek i awantur pomiędzy rodzicami. W połowie 2020 roku T. M. przekazał prawo własności domu, w którym zamieszkiwał z rodziną, swojemu bratu w zamian za dożywocie na rzecz swoją i swoich dzieci. Konflikt narastał. Zarówno E. K. jak i T. M. założyli tzw. Niebieskie karty dla swoich partnerów. (k. 6) Odbływały się interwencje Policji, rodzice wzajemnie zarzucali sobie złą opiekę nad dziećmi, stosowanie przemocy psychicznej, gróźb, izolację. Od miesiąca stycznia 2021 roku E. K. powróciła do pracy na 7/8 etatu. W dniu 17 lutego 2021 roku, podczas pobytu matki dzieci w pracy, do domu położonego w L. wkroczyli pracownicy firmy wynajętej przez J. M. i nakazała F. K. natychmiastowe opuszczenie domu, po czym zostały zmienione zamki w drzwiach. Od tego czasu uczestniczka E. K. i jej syn nie zostali wpuszczeni do domu. Uczestniczka zamieszkuje wraz z pełnoletnim, lecz uczącym się synem w wynajętym, dwupokojowym mieszkaniu. Natomiast małoletnie dzieci uczestników zamieszkuje w dalszym ciągu w domu położonym w L. wraz z ojcem. Matka nie ma kontaktu z dziećmi, podejmowała wielokrotnie próby jego nawiązania, jednak bezskutecznie. W czerwcu 2021 roku widziała dzieci podczas pikniku szkolnego. Natomiast w miesiącu (...) córka uczestników nie chciała rozmawiać z matką podczas ich spotkania pod szkołą. O głębokim konflikcie pomiędzy rodzicami może świadczyć choćby fakt, iż uczestnik złożył przeciwko swojej partnerce zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 200 § 1 k.k.

W celu zapewnienia wglądu Sądu w sytuację małoletnich postanowieniem z dnia 19 marca 2021 roku Sąd Rejonowy w Legionowie na czas trwania postępowania ustanowił nadzór kuratora nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej przez T. M. i E. K. nad małoletnimi C. M. urodzonym dnia (...) w W. oraz małoletnią A. M. urodzoną dnia (...) w W. zobowiązując kuratora do składania sprawozdań raz na miesiąc, a nadto zobowiązał uczestników do podjęcia terapii rodzinnej. (k. 316) Uczestnicy nie podjęli terapii rodzinnej, nie rozmawiają ze sobą.

Ze sprawozdań z wywiadu kuratora sądowego przeprowadzonego w miejscu zamieszkania T. M. wynika, że zamieszkuje on wraz z dziećmi w przestronnym domu składającym się z sześciu pokoi, położonym na zadbanej posesji. Dzieci mają własne pokoje. Podczas wizyt kuratora w domu było czysto, a warunki mieszkaniowe zostały ocenione jako komfortowe. Małoletnia A. M. uczęszcza do II klasy szkoły podstawowej, zaś małoletni C. M. uczęszcza do klasy „O” w szkole podstawowej. Dzieci nie sprawiają żadnych problemów wychowawczych, są czyste, zadbane. Kurator Sądowy nie spostrzegł żadnych nieprawidłowości w rodzinie. Podczas nieobecności ojca dziećmi zajmuje się opiekunka lub członkowie rodziny ojca. Zarówno A. M. jak i C. M. cieszą się dobrymi opiniami w szkole oraz wcześniej w przedszkolu. Ich opiekunowie w placówkach nie spostrzegli żadnych nieprawidłowości ich dotyczących.

Natomiast ze sprawozdania z wywiadu kuratora sądowego z miejsca zamieszkania uczestniczki E. K. wynika, iż zamieszkuje ona z synem w wynajmowanym mieszkaniu położonym w J. składającym się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki i przedpokoju. Mieszkanie jest prawidłowo wyposażone, mimo niezapowiedzianej wizyty w mieszkaniu panował ład i porządek. Uczestniczka oświadczyła kuratorowi, iż w sytuacji, gdyby Sąd ustalił miejsce pobytu małoletnich przy niej jest gotowa zamienić mieszkanie na większe. (k. 464 – 467)

Poza sporem pozostaje fakt, że małoletni A. M. i C. M. od urodzenia zamieszkiwali z ojcem, a do dnia 17 lutego 2021 roku także z matką. W miejscu zamieszkania uczęszczali do przedszkola, a obecnie do szkoły. Ich centrum życiowe znajduje się zatem w L., w miejscu zamieszkania ojca. Małoletni bez wątplenia są związani emocjonalnie zarówno z matką jak i ojcem. Jednakże od niemal roku czasu ich pierwszoplanowym opiekunem jest ich ojciec, a ze sprawozdań kuratora wynika, iż czyni to bardzo dobrze, dzieci rozwijają swoje pasje, są radosne i zadbane. Niemal wszystkie potrzeby małoletnich, poza kontaktem z matką, są zaspokajane przez ojca. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika jednak, iż małoletnia A. M. nie chce mieć kontaktu z matką, nie chce z nią rozmawiać, co czyni niemożliwym uwzględnienie wniosku E. K. o zabezpieczenie miejsca pobytu małoletnich. Małoletni przeżyli niewątpliwie głęboką traumę związaną z utratą kontaktu z matką, więc dodatkowo nagła zmiana ich miejsca zamieszkania doprowadziłaby do zachwiania ich poczucia bezpieczeństwa. Zatem w ocenie Sądu Rejonowego, na tym etapie postępowania zasadnym jest ustalenie miejsca pobytu małoletnich w każdorazowym miejscu zamieszkania ich ojca na czas trwania niniejszego postępowania, albowiem decyzja ta jest zgodna z dobrem dzieci, co znajduje swoje potwierdzenie w powyższych ustaleniach. Z dowodów zgromadzonych dotychczas w sprawie, a zwłaszcza z zeznań przesłuchanych już świadków, ze stanowiska uczestników wynika, że rodzice małoletnich są w głębokim konflikcie, wzajemnie oskarżają się o nieprawidłowości w opiece nad dziećmi, naruszanie ich dobra. Wprawdzie zostały już wysłuchane małoletnie dzieci, jednak biegle jeszcze nie złożyły opinii w tej sprawie. Pozostało do przeprowadzenia szereg dowodów, a zatem dalsze postępowanie przeprowadzone w sprawie wykaże jakie winno być ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie.

Jako że, jak powyżej wskazano, małoletni nie mają kontaktu z matką, co w ocenie Sądu Rejonowego jest z pewnością niezgodne z ich dobrem, Sąd z urzędu wszczął postępowanie o ustalenie kontaktów matki z małoletnimi, a w przypadku ustalenia ich miejsca pobytu przy matce, z ojcem. Matka nie złożyła wniosku w tym zakresie. Mając na uwadze zasadę dobra dzieci oraz interesy uczestników postępowania, sąd opiekuńczy postanowił z urzędu uregulować również kwestię osobistej styczności matki z małoletnimi A. M. i C. M. przez czas trwania postępowania w sposób wskazany w sentencji postanowienia. Sąd kierował się faktem, iż od miesiąca lutego 2021 roku matka nie miała w zasadzie kontaktów z dziećmi, rodzice małoletnich pozostają w głębokim konflikcie, nie mogą nawet porozumieć się w kwestii podjęcia terapii rodzinnej, a małoletnia A. M. deklaruje, że nie chce kontaktów z matką. Jako że rodzice dzieci nie potrafili porozumieć się co do kontaktów uczestniczki z dziećmi, Sąd Rejonowy ustalił, iż kontakty te będą się odbywały poza miejscem ich zamieszkania w obecności kuratora sądowego raz w tygodniu. Należy podjąć

próbę ponownego wprowadzenia matki w życie dzieci, bowiem istniejąca sytuacja pogłębia ich alienację rodzicielską. Niniejsze postanowienie wprowadzi harmonogram tygodnia tak dla małoletnich, jak i ich rodziców.

Z tych względów Sąd, na podstawie art. 730¹ k.p.c. w zw. z art. 755 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

z/ odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikowi uczestniczki bez pouczeń.